

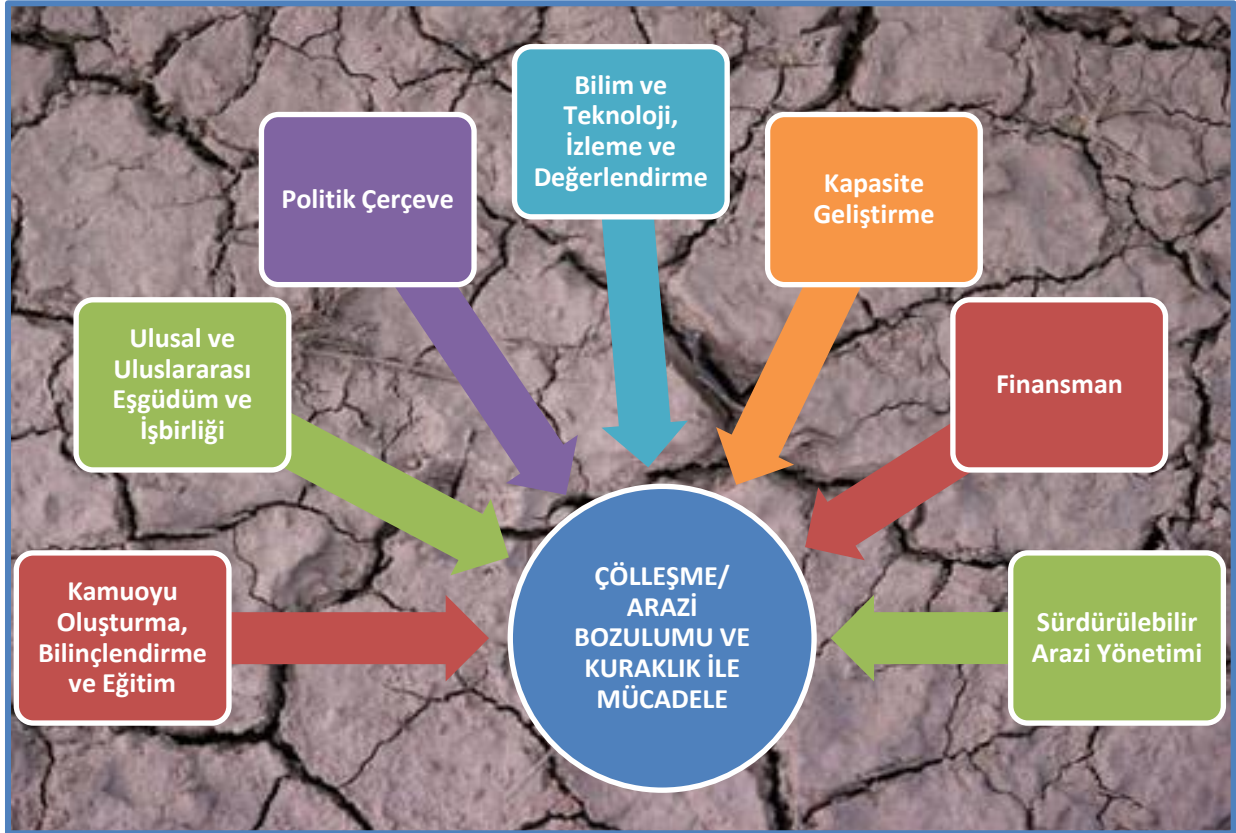
ÇÖLLEŞME/ARAZİ BOZULUMU VE KURAKLIKLA MÜCADELE RAPORU(2013)

Çölleşme kavramı kurak, yarı-kurak ve yarı nemli alanlarda, iklim değişiklikleri ve insan faaliyetleri de dahil olmak üzere çeşitli faktörlerden kaynaklanan toprak şartlarının ve ekolojik şartların bozulmasını ifade eder. Çölleşme/Arazi Bozulumu ve Kuraklık yaklaşık 1,2 milyar insanı doğrudan etkilemektedir. Bu nüfusun 135 milyon kadarı ciddi risk altındayken yaklaşık 10 milyon kadar insan çölleşme/arazi bozulumu nedeniyle yaşadıkları bölgeleri terk ederek göç etmek durumunda kalmıştır.

Türkiye coğrafi konumu nedeniyle kurak bir bölgede yer almaktadır. Bu nedenle ülkemiz doğal olarak çölleşme/arazi bozulumuna hassas bir ülkedir. Bu sebepten **ÇÖLLEŞME/ARAZİ BOZULUMU VE KURAKLIKLA MÜCADELE** kapsamında birçok çalışmalar yürütülmektedir.

Söz konusu çalışmalar ilgili tüm kurum/kuruluşların (Bakanlıklar-STK-Üniversite vb.) yapmış olduğu çalışmalardır. Bu çalışma, ilgili tüm kurum ve kuruluşlara gönderilen resmi yazı sonrası gelen bilgiler doğrultusunda Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır.¹

Kurumların yapmış olduğu çalışmalar 7 başlıkta toplanmış olup aşağıdaki gibi değerlendirilmiştir;

¹ DB, AFAD, DİB, TİKA, BSTB, ÇŞB, GTHB, KB, MB, MEB, OSİB, UDHB, TRT, ZİRAAT B. ÜNİVERSİTELER, STK

Kamuoyu Oluşturma, Bilinçlendirme ve Eğitim (Ulusal ve Uluslararası)

Kurum/kuruluşların çeşitli etkinliklerle ölleşme/Arazi Bozulumu ve Kuraklıkla Mücadele kapsamında halkı bilinçlendirmesi ve halkta farkındalık oluşturması amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda; alıştay-Sempozyum-Toplantı-Fidan dikim etkinlikleri-Cuma Hutbesi vb. etkinlikler ve Gazete-yazı-radyo-TV-afiş-poster-Kitap-Dergi-İnternet yayını vb. kitle iletişim araçları kullanılmaktadır.

BİLİNÇLENDİRME ALIşMALARI (2013)	
Gerçekleştirilen Etkinlik Sayısı	318
Yapılan Etkinlikler Sonucu Tahmini Ulaşılan Kişi Sayısı	520712
Bilinçlendirme amaçlı kullanılan Kitle İletişim Aracı Sayısı	2629
Kitle iletişim araçlarıyla ulaşılan tahmini kişi sayısı	1840000

Çölleşme/Arazi Bozulumu ve Kuraklıkla Mücadele Kapsamında gerçekleştirilen;

- **Plan, program ve projelerde** yer alan Sivil Toplum Kuruluşları (STK) ve Bilim Teknoloji Kuruluşlarının (BTK) sayıları ve
- STK ve BTK'nin **Eğitim Sistemi** (ilköğretim-Lise-Üniversite-tam ve yarı zamanlı Eğitim-Hayat Boyu Öğretim) içerisinde gerçekleştirilen çalışmalarda yer aldığı girişim sayıları belirtilmektedir.

BİLİNÇLENDİRME ALIşMALARI (2012-2013)		
Çölleşme/Arazi Bozulumu ve Kuraklıkla Mücadelede yer alan STK ve BTK Sayısı (Ulusal ve Uluslararası)		Kurum ve Kuruluşların Eğitim Sisteminde STK ve BTK 'lar ile Gerçekleştirdiği Girişim Sayısı
STK	30	41
BTK	30	5

Ulusal ve Uluslararası Eşgüdüm ve İşbirliği

ULUSLARARASI:

Ülkemizin; **Çölleşmeden Etkilenmiş Ülke taraflarıyla** Çölleşme/Arazi Bozulumu ve Kuraklıkla Mücadeleye yönelik ve/veya buna katkı sağlayan ülkelerle (başta Afrika ülkeleriyle) yapılmış olan anlaşma sayısı belirtilmektedir.

EŞGÜDÜM VE İŞBİRLİĞİ ÇALIŞMALARI (2013)	
Çölleşme/Arazi Bozulumu ve Kuraklıkla Mücadele Kapsamında yapılan ve katkı sağlayacak anlaşma sayısı	17

ULUSAL:

Birleşmiş Milletler Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi (UNCCD) - Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi (CBD) - Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmelerinin (UNFCCC) birbirleri ile etkileşimlerini arttırmak ve eşgüdüm içerisinde yürütülmesini sağlamak için yapılan çalışmalar belirtmektedir.(Kurulan Mekanizma, İhtisas Grupları, Koordinasyon Birimleri vb.)

EŞGÜDÜM VE İŞBİRLİĞİ ÇALIŞMALARI (2012-2013)
Çölleşmeyle Mücadele İhtisas Grubu
Erozyon Kontrolü İhtisas Grubu
Havza Islahı İhtisas Grubu
Kurak ve Yarı Kurak Alanlar İhtisas Grubu
Sel Kontrolü ve Heyelan İhtisas Grubu
Çığ Kontrolü İhtisas Grubu
Ar-Ge Çalışma Grubu
Afrika Çalışma Grubu
Dağlık Alanlar Çalışma Grubu
Eğitim Çalışma Grubu
Veri Üretimi ve Analiz İhtisas Grubu
Ağaçlandırma Tekniği Ve Uygulamalarının Geliştirilmesi İhtisas Grubu
Coğrafi Bilgi Sistemi İhtisas Grubu
Taşkın Yönetimi İhtisas Heyeti
Su Bilgi Sistemi İhtisas Heyeti
Su Havzaları Yönetimi İhtisas Heyeti
İklim Değişikliği İhtisas Heyeti
Ormancılık Politikaları İhtisas Heyeti
Toprak Muhafaza, Mera Islahı Ve Erozyon Kontrolü İhtisas Heyeti

Politik Çerçeve

Kurum/Kuruluşların Çölleşme/Arazi Bozulumu ve Kuraklıkla Mücadele kapsamında ve/veya buna katkı sağlayan tüm siyasi ve hukuksal düzenlemeler belirtilmektedir.

POLİTİKA VE MEVZUAT ÇALIŞMALARI (2013)	
Kanun	2
Yönetmelik	9
Tebliğ-Tamim-Genelge	14
Strateji Belgesi	4

Bilim ve Teknoloji, İzleme ve Değerlendirme

Çölleşme/Arazi Bozulumu ve Kuraklıkla Mücadele çalışmalarına yönelik ve/veya buna katkı sağlayan Ulusal Eylem Planı ve İzleme Sistemi sayısı. (Aşağıda belirtilen izleme sistemleri geçmiş yıllarda kurulmuş olup Çölleşmeyle Mücadeleye katkı sağlamaktadır.)

PLANLAMA VE İZLEME/DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARI (2013)	
Çölleşme/Arazi Bozulumu ve Kuraklıkla Mücadele Çalışmalarına Yönelik Katkı Sağlayan UEP Sayısı	8
Çölleşme/Arazi Bozulumu ve Kuraklıkla Mücadele Çalışmalarına Yönelik Kurulan İzleme Sistemi	2
Çölleşme/Arazi Bozulumu ve Kuraklıkla mücadelede kısmen hizmet eden izleme sistemi sayısı	13

Kapasite Geliştirme

UNCCD-CBD- UNFCCC yükümlülüklerini yerine getirmek için Çölleşme/Arazi Bozulumu ve Kuraklıkla Mücadele çalışmalarına özgü kurum ve kuruluşların yapmış olduğu eğitimler ve tüm kapasite geliştirme çalışmaları belirtilmektedir. (Rio Sözleşmeleri Kapsamında; Türkiye'nin Kapasitesinin Değerlendirilmesi (NCSA) projesi 2010 Yılında gerçekleştirilmiştir.)²

KAPASİTE GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI (2013)	
Eğitim sayısı	347
Katılımcı sayısı	33522

² <http://www.ncsa-turkey.cevreorman.gov.tr/>

Finansman

Çölleşme/Arazi Bozulumu ve Kuraklıkla Mücadeleye katkı sağlayan sürdürülebilir Arazi yönetiminin geliştirilmesine yönelik yeni teknolojilerin yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır. Bu Kapsamda; Kurumlar hibe, destek, kredi, eğitim ve pilot uygulamalarla bu yöntemlerin yaygınlaşmasını sağlamaktadırlar.

SÜRDÜRÜLEBİLİR ARAZİ YÖNETİMİ YAYGINLAŞTIRMA ÇALIŞMALARI (2013)
Biyolojik Mücadelenin Yaygınlaştırılması
Verimli Sulama Sisteminin yaygınlaştırılması (Damlama-Yağmurlama vb.)
Biyolojik ve Biyoteknik Mücadelenin Desteklenmesi
Çok yıllık Bitki Desenleri kurulması (sertifikalı fide vb.)
Çevre Amaçlı Tarım Arazilerini Koruma Programının Yaygınlaştırılması (ÇATAK)
Toprak Analizi Desteği
Organik Tarım ve İyi Tarım Uygulamaları Tanıtım ve Desteklenmesi

Sürdürülebilir Arazi Yönetimi

Etkilenen araziler ve ekosistemlere yönelik iklim değişikliği odaklı, biyolojik çeşitliliği ve ekosistem hizmetlerinin korunmasını entegre eden koruma tedbirleri ve iyileştirme uygulamalarını tespit etmek ve sürdürülebilir yönetim mekanizmaları vasıtasıyla hayata geçirmek amacıyla aşağıdaki çalışmalar yürütülmektedir.

SÜRDÜRÜLEBİLİR ARAZİ YÖNETİMİ ÇALIŞMALARI (2013)	Alan (ha)
Ağaçlandırma çalışmaları	48937
Rehabilitasyon çalışmaları	107144
Erozyon kontrol çalışmaları(su ve rüzgâr erozyonu vb.)	94241
Mera ıslah çalışmaları(planlı otlatma vb.)	37651
Verimli su kullanımı(Damlama ve yağmurlama sulama vb.)	98021
Tarım alanlarında uygun işleme yöntemlerinin kullanılması	222115
İyi tarım uygulamaları gerçekleştiren alan miktarı (teşvik verilen alan miktar)	98584
Organik tarım yapılan alan miktarı (teşvik verilen alan miktar)	769014
Tanımlanmış ve sınıflandırılmış tarım arazisi	341039
Yağmurlama ve damlama sulama yöntemiyle sulanan alan toplam sulanan alanın %24'ünü oluşturmaktadır.	